

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/2102 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 26 октомври 2016 година

относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Тенденцията на изграждане на цифрово общество предоставя на потребителите нови начини за достъп до информация и услуги. Доставчиците на информация и услуги, като например организациите от общественния сектор, разчитат все повече на интернет, за да изготвят, събират и предоставят широк спектър от информация и услуги онлайн, които са от съществено значение за обществеността.
- (2) В контекста на настоящата директива достъпността следва да се разбира като принципи и техники, които да се съблюдават при проектирането, създаването, поддържането и актуализирането на уебсайтове и мобилни приложения, за да може те да станат по-достъпни за потребителите, и по-специално за хората с увреждания.
- (3) Бързоразвиващият се пазар, свързан с повишаването на достъпността на цифровите продукти и услуги, обхваща различни икономически оператори, като например разработващите уебсайтове или софтуерни инструменти за създаване, управление и тестване на интернет страници или мобилни приложения, разработващите потребителски агенти като уеббраузъри и свързани помощни технологии, изпълняващите удостоверителни услуги и предоставящите обучение.
- (4) Държавните органи следва да играят своята роля в насърчаването на пазарите за онлайн съдържание, както се подчертава в съобщението на Комисията от 19 май 2010 г., озаглавено „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“. Правителствата могат да стимулират пазарите на съдържание чрез предоставяне на информацията от публичния сектор при прозрачни, ефективни и недискриминационни условия. Това е важен източник за потенциален растеж на иновативни онлайн услуги.

⁽¹⁾ ОВ С 271, 19.9.2013 г., стр. 116.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 26 февруари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 18 юли 2016 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от 26 октомври 2016 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

- (5) Няколко държави членки са приели мерки въз основа на използвани международни насоки за проектирането на достъпни уебсайтове, но тези мерки често се позовават на различни версии и степени на изпълнение на тези насоки, или са въвели технически промени по отношение на достъпни уебсайтове на национално равнище.
- (6) Доставчиците на достъпни уебсайтове, мобилни приложения и свързания с тях софтуер и технологии включват голям брой малки и средни предприятия (МСП). Тези доставчици, особено МСП, се опасяват да предприемат бизнес начинания извън националните си пазари. Поради разликите между държавите членки в спецификациите и правилата за достъпност на уебсайтовете конкурентоспособността на доставчиците и развитието им са затруднени от допълнителните разходи, които биха възникнали при разработването и маркетинга на продукти и услуги, свързани с трансграничната достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения.
- (7) В резултат на ограничената конкуренция купувачите на уебсайтове, мобилни приложения и свързани с тях продукти и услуги се сблъскват с високи цени по отношение на предоставянето на услуги или със зависимост от един-единствен доставчик. Доставчиците често предпочитат разновидности на собствени „стандартни“, които възпрепятстват последващите възможности за оперативна съвместимост на потребителските агенти и за повсеместен достъп до съдържанието на уебсайтове и мобилни приложения в целия ЕС. Фрагментацията сред националните разпоредби намалява ползите, които биха могли да произтекат от обмяната на опит с национални и международни партньори по отношение на социалните и технологичните промени.
- (8) В една хармонизирана рамка секторът за проектиране и разработване на уебсайтове и мобилни приложения следва да среща по-малко пречки за функциониране на вътрешния пазар, а разходите за организациите от обществен сектор и други купувачи на продукти и услуги, свързани с достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения, следва да бъдат намалени.
- (9) Настоящата директива има за цел да осигури по-голяма достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от обществен сектор въз основа на общите изисквания за достъпност. Необходимо е сближаване на националните мерки на равнището на Съюза, основано на одобрените изисквания за достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от обществен сектор, за да се сложи край на фрагментацията на вътрешния пазар. То би намалило несигурността за програмистите и би насърчило оперативната съвместимост. Използването на изисквания за достъпност, които са технологично неутрални, няма да спъва иновациите, а дори може да ги стимулира.
- (10) Сближаването на националните мерки следва още да позволи на организациите от обществен сектор и предприятията от Съюза да извлекат икономически и социални ползи от разширеното предоставяне на онлайн или мобилни услуги, което да обхване повече граждани и клиенти. Това следва да увеличи потенциала на вътрешния пазар за продукти и услуги, свързани с достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения. Произтичащият растеж на пазара следва да позволи на предприятията да допринесат за икономическия растеж и създаването на работни места в рамките на Съюза. Укрепването на вътрешния пазар следва да направи инвестирането в рамките на Съюза по-привлекателно. Организациите от обществен сектор биха извлекли полза от по-евтиното предоставяне на продукти и услуги, свързани с достъпността на уебсайтовете.
- (11) Гражданите биха се облагодетелствали от по-широк достъп до услуги от обществен сектор, предоставяни чрез уебсайтове и мобилни приложения и биха получили услуги и информация, които ще улеснят ежедневието им и упражняването на правата им в целия Съюз, по-специално правото им на свободно придвижване и пребиваване на територията на Съюза, свободата им на установяване и свободата им на предоставяне на услуги.
- (12) Съответно с ратифицирането и сключването на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, приета на 13 декември 2006 г. („Конвенцията на ООН“), по-голямата част от държавите членки и Съюзът са се ангажирали да предприемат подходящи мерки, гарантиращи на хората с увреждания достъп на равни начала с всички останали до, наред с другото, информационни и комуникационни технологии и системи, да разработват, разпространяват и наблюдават прилагането на минимални стандарти и насоки за достъпност на улесненията и услугите, които са отворени или предоставени на обществеността, да подобряват достъпа на хората с увреждания до нови информационни и комуникационни технологии и системи, в това число интернет, да се въздържат от действия или практики, които са несъвместими с тази конвенция, и да гарантират спазването ѝ от държавните органи и институции. В Конвенцията на ООН се посочва още, че дизайнът на продуктите, заобикалящата среда, програмите и услугите следва да позволяват използването им от всички хора във възможно най-голяма степен, без да се налага адаптиране или специализиран дизайн. Този „универсален дизайн“ не следва да изключва наличието на спомагателни уреди и пособия за определени групи хора с увреждания, когато това е необходимо. Съгласно Конвенцията на ООН в понятието „хора с увреждания“ се включват лица с трайни физически, психически, интелектуални и сетивни увреждания, които, наред с други пречки, могат да възпрепятстват тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото равноправно с останалите хора.

- (13) Съобщението на Комисията от 15 ноември 2010 г., озаглавено „Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010—2020 г.: подновен ангажимент за Европа без бариери“ се основава на Конвенцията на ООН и цели да премахне пречките, които възпрепятстват равноправното участие на хората с увреждания в обществото. То съдържа действия, които да бъдат предприети в няколко приоритетни области, включително достъпността на информационните и комуникационните технологии и системи, и има за цел „осигуряване на достъпност на стоките, услугите, включително обществените услуги, и спомагателните уреди и пособия за хора с увреждания“.
- (14) Регламенти (ЕС) № 1303/2013 ⁽¹⁾ и (ЕС) № 1304/2013 ⁽²⁾ на Европейския парламент и на Съвета включват разпоредби относно достъпността на Информационни и комуникационни технологии (ИКТ). В тях обаче не се разглеждат особеностите на достъпността на уебсайтове и мобилни приложения.
- (15) „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации, създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ оказва подкрепа за проучването и разработването на технологични решения на проблеми, свързани с достъпността.
- (16) В съобщението си от 15 декември 2010 г., озаглавено „Европейски план за действие за електронно управление през периода 2011—2015 г. — Оползотворяване на ИКТ за подпомагане на интелигентно, устойчиво и новаторско управление“, Комисията призова за действия за разработване на услугите за електронно управление, които да гарантират всеобхватност и достъпност. Това включва мерки за намаляване на разликите в използването на ИКТ и за насърчаване на използването на ИКТ, с цел преодоляване на изключването, като по този начин се гарантира, че всички потребители могат да извлекат максимална полза от предоставените възможности. В съобщението си от 19 април 2016 г., озаглавено „План за действие на ЕС за електронно управление през периода 2016—2020 г. — Ускоряване на цифровото преобразуване на управлението“, Комисията изтъква отново значението на приобщаването и достъпността.
- (17) В Програмата в областта на цифровите технологии за Европа Комисията обяви, че до 2015 г. уебсайтовете на публичния сектор следва да станат напълно достъпни, както беше посочено в Декларацията на министрите от Рига от 11 юни 2006 г.
- (18) В Програмата в областта на цифровите технологии за Европа Комисията наблюдава на необходимостта от съгласувани действия, които да гарантират, че новото електронно съдържание е изцяло достъпно за хората с увреждания, за да се осигури на европейците по-добро качество на живот — например чрез улеснен достъп до обществени услуги и културно съдържание. Комисията насърчава и оказването на съдействие за изготвяне на меморандум за разбиране относно достъпа на хората с увреждания до цифрови технологии.
- (19) В съдържанието на уебсайтовете и мобилните приложения се включва текстова и нетекстова информация, документи и формуляри за изтегляне, както и двупосочно взаимодействие като обработка на цифрови формуляри и осъществяване на процеси по удостоверяване на автентичност, идентификация и извършване на плащания.
- (20) Изискванията за достъпност, определени в настоящата директива, следва да не се прилагат за съдържанието единствено на мобилни устройства или потребителски агенти за мобилни устройства, които са разработени за затворени групи потребители или за специална употреба в определена среда и които не са на разположение на широката общественост и не се използват от нея.
- (21) Настоящата директива не засяга Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, и по-специално член 42 от нея, и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, и по-специално член 60 от нея, които изискват техническите спецификации на всички обществени поръчки, които са предназначени за използване от физически лица — независимо дали става дума за широката общественост, или за персонала на възлагач орган, освен в надлежно обосновани случаи да бъдат изготвени така, че да са съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 470).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104).

⁽⁴⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁽⁵⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

- (22) Като се има предвид липсата на автоматизирани или ефективни и лесни за прилагане начини за превръщане на някои видове публикувано съдържание в достъпно, както и с цел да се ограничи приложното поле на настоящата директива до съдържанието на уебсайтовете и мобилните приложения, които са реално под контрола на организациите от общественния сектор, в настоящата директива се предвижда временно или постоянно изключване от обхвата ѝ на някои видове съдържание на уебсайтове или мобилни приложения. Тези изключения следва да се преразглеждат при прегледа на настоящата директива в контекста на бъдещия напредък в технологиите.
- (23) Правото на хората с увреждания и на възрастните хора да участват и да се интегрират в обществен и културен живот на Съюза е неразривно свързано с предоставянето на достъпни аудио-визуални медийни услуги. Това право обаче може да бъде развито по-добре като секторно законодателство или законодателство на Съюза, насочено към достъпността, която се прилага и спрямо частни излъчващи оператори, за да се гарантират условия за лоялна конкуренция, без да се засяга ролята на аудио-визуалните медийни услуги по отношение на обществен интерес. Поради това настоящата директива следва да не се прилага за уебсайтове и мобилни приложения на обществените доставчици на аудио-визуални услуги.
- (24) Нищо в настоящата директива няма за цел да ограничи свободата на изразяване и свободата и плурализма на медиите, които са гарантирани в Съюза и в държавите членки, по-специално по силата на член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“).
- (25) Някои неправителствени организации (НПО), които са самоуправляващи се органи на доброволна основа, създадени главно с нестопанска цел, предоставят услуги, които не са от съществено значение за обществеността, като например услуги, които не са пряко възложени от държавни, регионални или местни власти, или услуги, които по-специално не задоволяват конкретно потребностите на хора с увреждания и биха могли да попаднат в обхвата на настоящата директива. С цел да се избегне налагането на прекомерна тежест за тези НПО, настоящата директива не следва да се прилага за тях.
- (26) Под „файлови формати за офис документи“ следва да се разбира документи, които не са предназначени главно за използване в интернет и които са включени в интернет страници, като Adobe Portable Document Format (PDF), документи на Microsoft Office или техни еквиваленти (с отворен код).
- (27) Излъчвано в реално време медийно съдържание с определено времетраене, което се съхранява онлайн или се разпространява повторно след излъчването на живо, следва без ненужно забавяне да се възприема като предварително записано медийно съдържание от датата на първоначалното излъчване или повторното публикуване на съдържанието, което не надхвърля строго необходимото време за предоставяне на достъп до това съдържание, като се дава предимство на информацията от съществено значение, отнасяща се до общественото здраве, благосъстояние и безопасност. По принцип този необходим период следва да не е по-дълъг от 14 дни. В обосновани случаи, например когато е невъзможно съответните услуги да бъдат доставени навреме, този период може по изключение да бъде удължен с най-краткото необходимо време, за да стане съдържанието достъпно.
- (28) С настоящата директива организациите от обществен сектор се насърчават да направят цялото съдържание достъпно, но тя няма за цел да ограничи съдържанието, което организациите от обществен сектор качват на своите уебсайтове или в своите мобилни приложения, само до достъпното съдържание. Когато се добавя недостъпно съдържание, организациите от обществен сектор следва, доколкото е разумно възможно, да добавят достъпни алтернативи в своите уебсайтове или мобилни приложения.
- (29) Когато картите са предназначени за навигационно използване, а не за географско описание, може да има необходимост от достъпна информация, за да се помогне на лицата, които не могат пълноценно да използват визуална информация или комплексни навигационни функции, да намерят например помещения или райони, където се предоставят услуги. Поради това следва да се предостави достъпна алтернатива, като например пощенски адреси и разположени в близост спирки на обществен транспорт или названията на места или региони, които често са вече на разположение на организацията от обществен сектор в опростен и четлив за повечето потребители вид.
- (30) Вграденото съдържание, като например вграден образ или видеоматериал, следва да попада в обхвата на настоящата директива. Понякога обаче се създават уебсайтове и мобилни приложения, в които впоследствие ще бъде добавено допълнително съдържание, например програма за електронна поща, блог, статия, което позволява на потребителите да добавят коментари, или приложения, поддържащи съдържание, добавяно от потребителите. Друг пример би бил страница, например портал или сайт с новини, чието съдържание се събира от множество сътрудници, или сайтове, които във времето автоматично добавят съдържание от други източници, например динамичното вмъкване на рекламни съобщения. Такова съдържание на трета страна, при условие че не е финансирано или разработено от съответната организация от обществен сектор, нито е под неин контрол, следва да се изключи от обхвата на настоящата директива. Това съдържание по принцип не следва да се използва, ако възпрепятства или намалява функционалността на обществената услуга, предлагана в съответните уебсайтове или мобилни приложения. Ако целта на съдържанието на уебсайтовете или мобилните приложения на организациите

от общественния сектор е провеждането на консултации или организирането на дискусии във форум, това съдържание не може да се счита за съдържание на трета страна и поради това следва да бъде достъпно, с изключение на съдържанието, добавяно от потребители, което не е под контрола на съответния орган от общественния сектор.

- (31) Въпреки това, по отношение на метаданните, свързани с репродукцията на обекти от сбирки на културно наследство, следва да се спазват някои изисквания за достъпност на уебсайтовете или мобилните приложения.
- (32) Настоящата директива следва да не изисква от държавите членки да правят достъпно съдържанието на архивирани уебсайтове или мобилни приложения, ако то вече не се актуализира или преработва и ако не е необходимо за осъществяването на административни процеси. За целите на настоящата директива чисто техническата поддръжка не следва да се счита за актуализиране или преработване на уебсайт или мобилно приложение.
- (33) Съществените онлайн административни функции на училища, детски градини или ясли следва да бъдат достъпни. Когато това съществено съдържание се предоставя в достъпен вид чрез друг уебсайт, следва да не е необходимо то да става достъпно и на уебсайта на съответното учебно или детско заведение.
- (34) Държавите членки следва да могат да разширят приложението на настоящата директива, за да се обхванат други видове уебсайтове и мобилни приложения, и по-специално интранет и екстранет уебсайтове и мобилни приложения извън обхвата на настоящата директива, които са проектирани и използвани от ограничен брой хора на работното място или в образованието, както и да запазват и въвеждат мерки в съответствие с правото на Съюза, които надхвърлят минималните изисквания за достъпност на уебсайтове и мобилни приложения. Освен това държавите членки следва да бъдат насърчавани да разширят обхвата на настоящата директива до частни образувания, които предлагат инструменти и услуги, отворени или предназначени за обществеността, включително в областта на здравеопазването, грижите за деца, социалното приобщаване и социалната сигурност, както и в областта на транспортния сектор и в сферата на услугите за електричество, газ, отопление, водоснабдяване, електронни съобщения и пощенски услуги, с особено внимание по отношение на услугите, посочени в членове 8—13 от Директива 2014/25/ЕС.
- (35) Въпреки че настоящата директива не се прилага по отношение на уебсайтове и мобилни приложения на институциите на Съюза, тези институции се насърчават да спазват определените в настоящата директива изисквания за достъпност.
- (36) Определените в настоящата директива изисквания за достъпност на уебсайтовете са формулирани като технологично неутрални. Те посочват какво трябва да бъде постигнато, за да може потребителят да възприема, използва, тълкува и разбира уебсайт, мобилно приложение и свързаното съдържание. Те не уточняват каква технология да бъде избрана за конкретен уебсайт, онлайн информация или мобилно приложение. По този начин те не възпрепятстват иновациите.
- (37) Четирите принципа за достъпност са: лесно разпознаване на елементите, което означава информацията и компонентите на потребителския интерфейс да бъдат представени на потребителите във вид, който могат да възприемат; оперативност, което означава компонентите на потребителския интерфейс и навигирането да бъдат използвани; разбираемост, което означава информацията и използването на потребителския интерфейс да бъдат разбираеми; и стабилност, което означава съдържанието да е достатъчно стабилно, така че да може да бъде надеждно интерпретирано от най-различни потребителски агенти, включително помощни технологии. Тези принципи за достъпност се превръщат в измерими критерии за успех подобно на критериите, залегнали в основата на европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 „Изисквания за достъпност, подходящи при възлагането на обществени поръчки за ИКТ продукти и услуги в Европа“ (2015-04) (европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) чрез хармонизирани стандарти и обща методика за изпитване на съответствието на съдържанието в уебсайтове и мобилни приложения с тези принципи. Посоченият европейски стандарт беше приет въз основа на мандат M/376, възложен от Комисията на европейските организации по стандартизация. До публикуването на позоваванията на хармонизирани стандарти или на части от тях в *Официален вестник на Европейския съюз*, съответните клаузи на европейския стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) следва да се считат за минималното средство за прилагане на тези принципи на практика.
- (38) Ако изискванията за достъпност, определени в настоящата директива, не са приложими, в съответствие с Директива 2000/78/ЕО на Съвета⁽¹⁾, Конвенцията на ООН и друго свързано законодателство изискванията за „разумно приспособяване“ ще останат приложими и следва да бъдат изпълнени, където е необходимо, особено на работното място и в образованието.

⁽¹⁾ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).

- (39) Организациите от общественния сектор следва да прилагат определените в настоящата директива изисквания за достъпност до толкова, доколкото те не им налагат прекомерна тежест. Това означава, че в обосновани случаи може да не е разумно възможно организацията от общественния сектор да направи определено съдържание напълно достъпно. При все това тази организация от общественния сектор следва да направи това съдържание възможно най-достъпно, а останалото съдържание — напълно достъпно. Изключенията от изпълнението на изискванията за достъпност поради прекомерната тежест, която налагат, не следва да надхвърлят строго необходимото за ограничаването на тази тежест по отношение на въпросното определено съдържание във всеки отделен случай. Мерки, които биха довели до прекомерна тежест, са мерки, които биха наложили прекомерна организационна или финансова тежест за дадена организация от общественния сектор или биха застрашили способността ѝ да изпълни своята цел или да публикува информация, необходима за нейните задължения и услуги или свързана с тях, като същевременно се взема предвид вероятната полза или вреда, която би настъпила за гражданите, и особено за хората с увреждания. Следва да се вземат предвид единствено легитимни съображения, когато се преценява до каква степен не могат да бъдат изпълнени изискванията, тъй като биха довели до прекомерна тежест. Липсата на приоритет, време или познания не следва да се считат за легитимни съображения. Също така се приема, че следва да не може да има легитимни съображения против закупуването или разработването на софтуерни системи за достъпно управление на съдържанието на уебсайтове и мобилни приложения, тъй като съществуват достатъчни и препоръчителни техники, с помощта на които тези системи да покрият определените в настоящата директива изисквания за достъпност.
- (40) Оперативната съвместимост, свързана с достъпността, следва да увеличи максимално съвместимостта на съдържанието с настоящите и бъдещите потребителски агенти и помощни технологии. По-специално, съдържанието на уебсайтовете и мобилните приложения следва да предостави на потребителските агенти общо вътрешно програмиране на естествения език, структурите, връзките и поредиците, както и данни за всички вградени компоненти на потребителския интерфейс. Така оперативната съвместимост е от полза за потребителите, като им позволява да използват повсеместно своите потребителски агенти за достъп до уебсайтове и мобилни приложения: те могат да се възползват и от по-голям избор и по-ниски цени в целия Съюз. Оперативната съвместимост би била от полза и за доставчиците и купувачите на продукти и услуги, свързани с достъпността на уебсайтове и мобилни приложения.
- (41) В настоящата директива се определят изисквания за достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор. С оглед да се улесни привиждането на такива уебсайтове и мобилни приложения в съответствие с тези изисквания, е необходимо да се предвиди презумпцията за съответствие на съответните уебсайтове и мобилни приложения, които отговарят изцяло или отчасти на хармонизираните стандарти, изготвени и публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* съгласно Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, с цел представяне на подробни спецификации по отношение на тези изисквания. Съгласно посочения регламент държавите членки и Европейският парламент следва да могат да повдигат възражения срещу хармонизираните стандарти, които според тях не задоволяват напълно изискванията за достъпност, установени в настоящата директива.
- (42) Европейските организации по стандартизация приеха европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), в който се определят функционалните изисквания за достъпност за ИКТ продукти и услуги, включително съдържание на уебсайтове, които биха могли да бъдат използвани при обществени поръчки или в подкрепа на други политики и законодателство. Презумпцията за съответствие с изискванията за достъпност, установени в настоящата директива, следва да се основава на клаузи 9, 10 и 11 от европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Техническите спецификации, приети въз основа на настоящата директива, следва да доразвиват европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) по отношение на мобилните приложения.
- (43) Освен това техническите спецификации и стандартите, разработени по отношение на изискванията за достъпност, които са определени в настоящата директива, следва да вземат под внимание, концептуално и технически, спецификите на мобилните устройства.
- (44) Декларацията за достъпност следва да бъде предоставена от организации от общественния сектор относно съответствието на техните уебсайтове и мобилни приложения с определените в настоящата директива изисквания за достъпност. Посочената декларация за достъпност следва да включва, когато това е целесъобразно, предвидените достъпни алтернативи.
- (45) Мобилни приложения се предоставят от множество източници, включително частни магазини за приложения. Информация относно достъпността на мобилните приложения на организации от общественния сектор, изтеглена от източник на трета страна следва да бъде предоставена наред с представеното на потребителите описание на

(1) Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

мобилното приложение преди изтегляне на мобилното приложение. Това не изисква от големите доставчици на платформи да променят своите механизми за разпространение на приложението, но налага изискване за организацията от обществения сектор да предостави декларацията за достъпност, като използва съществуващи или бъдещи технологии.

- (46) Механизъм за предоставяне на обратна връзка следва да бъде установен, за да предостави възможност на всяко лице да нотифицира съответната организация от обществения сектор за всяко несъответствие на интернет страниците или мобилните приложения с изискванията, определени в настоящата директива и да поиска изключване на информация. Подобни искания за информация биха могли да засягат съдържание, което е изключено от обхвата на настоящата директива или по друг начин е освободено от изискването за спазване на изискванията за достъпност, посочени в настоящата директива, като например файлови формати за офис документи, предварително записано медийно съдържание с определено времетраене или съдържанието на архивирани уебсайтове. Чрез използване на механизма за предоставяне на обратна информация, свързан с процедурата по прилагане, следва да се даде възможност на потребителите на уебсайтове или мобилни приложения на организациите от обществения сектор да поискат необходимата информация, включително услуги и документи. В отговор на законно и обосновано искане съответната организация от обществения сектор следва да предостави информацията по адекватен и подходящ начин в рамките на разумен период.
- (47) Държавите членки следва да вземат необходимите мерки за повишаване на осведомеността и насърчаване на програми за обучение, свързани с достъпността на уебсайтове и мобилни приложения, за съответните заинтересовани страни, и по-специално служителите, отговарящи за достъпността на уебсайтове и мобилни приложения. Следва да се проведат консултации със съответните социални партньори и те да бъдат привлечени да участват в изготвянето на съдържанието на свързаните с достъпността схеми за обучение и повишаване на осведомеността.
- (48) Важно е държавите членки, в тясно сътрудничество с Комисията, да насърчават използването на средства за редактиране, които дават възможност за по-добро прилагане на определените в настоящата директива изисквания за достъпност. Това насърчаване би могло да бъде пасивно, например публикуване на списък на съвместимите средства за редактиране без изискване за използването им, или активно, като например изискването за използване на съвместими средства за редактиране или за финансиране на разработването им.
- (49) За да се гарантира правилното прилагане на настоящата директива, и по-конкретно прилагането на правилата относно съответствието с изискванията за достъпност, редовните консултации на Комисията и държавите членки със съответните заинтересовани страни са от първостепенно значение. По смисъла на настоящата директива под „съответните заинтересовани страни“ следва да се разбират включително организации, представляващи интересите на хората с увреждания и на възрастните хора, социалните партньори, секторът, участващ в създаването на софтуер за достъпност, свързан с уебсайтове и мобилни приложения, и гражданското общество.
- (50) Съответствието на определените в настоящата директива изисквания за достъпност следва да бъде обект на периодично наблюдение. Една хармонизирана методика за наблюдение би предоставила описание на начина за унифицирана проверка във всички държави членки на степента на съответствие с изискванията за достъпност, събирането на представителни образци и периодичността на наблюдението. Държавите членки следва да докладват периодично за резултата от наблюдението и най-малко веднъж за списъка от мерки, предприети в прилагането на настоящата директива.
- (51) Методиката за наблюдение, която трябва да бъде установена от Комисията следва да бъде прозрачна, преносима, съпоставима и възпроизводима. Възпроизводимостта на методиката за наблюдение следва да се разгърне максимално, като същевременно се взема под внимание фактът, че човешки фактори, като например тестването от потребители, може да окаже влияние върху тази възпроизводимост. С цел подобряване на съпоставимостта на данни между държавите членки методиката за наблюдение следва да описва начина, по който трябва или могат да бъдат представени резултатите от различни тестове. За да не се отклоняват ресурси от задачите за превръщане на съдържанието в по-достъпно, методиката за наблюдение следва да бъде лесна за използване.
- (52) С цел да не се възпрепятства иновацията по отношение на начините за измерване на достъпността на уебсайтове и мобилни приложения и доколкото не се възпрепятства съпоставимостта на данни в Съюза, държавите членки следва да могат да използват по-развити технологии за наблюдение, въз основа на методиката за наблюдение, която ще бъде установена от Комисията.
- (53) С цел да се избегне системното прибягване до съдебни процедури, следва да се предвиди право на прибягване до подходяща и ефективна процедура за гарантиране на съответствие с настоящата директива. Това не засяга правото на ефективни правни средства за защита, установено в член 47 от Хартата. Следва да се разбира, че тази процедура включва правото на подаване на жалби до съществуващ национален орган, компетентен да се произнесе по тях.
- (54) С цел да се гарантира правилното прилагане на презумпцията за съответствие с изискванията за достъпност, определени в настоящата директива, правомощието за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да се делегира на Комисията по отношение на изменението на

настоящата директива като се актуализират позоваванията с европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04). Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, които да бъдат осъществени в съответствие с принципите, заложиени в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽¹⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават редовен достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с изготвянето на делегираните актове.

- (55) С оглед да се осигурят еднакви условия за прилагането на съответните разпоредби на настоящата директива, на Комисията следва да се делегират изпълнителни правомощия. Следва да се използва процедурата по разглеждане, за да се установят технически спецификации за изискванията за достъпност, методиката, която държавите членки да прилагат за наблюдение на съответствието на съответните уебсайтове и мобилни приложения с тези изисквания, както и реда и условията за докладване от държавите членки на Комисията за резултата от наблюдението. Процедурата по консултиране следва да се използва за приемането на актовете за изпълнение, с които се установява образец на декларация за достъпност, която не оказва никакво въздействие върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива, но служи за улесняване на прилагането на установените в директивата правила. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾.
- (56) Тъй като целта на настоящата директива, а именно създаването на хармонизиран пазар по отношение на достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественения сектор, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, защото се изисква хармонизиране на различните правила, които действат понастоящем в съответните им правни системи, но може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, както е определено в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и обхват

1. С цел да се подобри функционирането на вътрешния пазар, настоящата директива има за цел да сближи законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, свързани с изискванията за достъпност на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественения сектор, като по този начин позволи тези уебсайтове и мобилни приложения да бъдат по-достъпни за потребителите, и по-специално за хората с увреждания.
2. С настоящата директива се определят правилата, с които се изисква държавите членки да гарантират, че уебсайтовете, независимо от устройството, използвано за достъп, и мобилните приложения на организациите от общественения сектор отговарят на изискванията за достъпност, посочени в член 4.
3. Настоящата директива не се прилага спрямо следните уебсайтове и мобилни приложения:
 - а) уебсайтове и мобилни приложения на обществените доставчици на аудио-визуални услуги и техните филиали, както и на други органи или техните филиали, предоставящи обществена услуга за телевизионно и радиоразпръскване;
 - б) уебсайтове и мобилни приложения на НПО, които не предоставят услуги, които са от съществено значение за обществеността, или услуги, които задоволяват конкретно потребностите на хора с увреждания или са предназначени за тях.
4. Настоящата директива не се прилага спрямо следното съдържание на уебсайтове и мобилни приложения:
 - а) файлови формати за офис документи, публикувани преди 23 септември 2018 г., освен когато това съдържание е необходимо за текущи административни процеси, свързани със задачи, изпълнявани от съответната организация от общественения сектор.
 - б) предварително записано медийно съдържание с определено времетраене, публикувано преди 23 септември 2020 г.;

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- в) излъчвано в реално време медийно съдържание с определено времетраене;
 - г) онлайн карти и картографски услуги, доколкото основната информация е представена по достъпен цифров начин за картите, предназначени за навигационно използване;
 - д) съдържание на трета страна, което не е финансирано или разработено от съответната организация от обществения сектор, нито се намира под контрола ѝ;
 - е) репродукция на обекти от сбирки на културно наследство, които не могат да станат изцяло достъпни поради:
 - i) несъвместимостта на изискванията за достъпност с опазването на съответния обект или автентичността на репродукцията (напр. контраста); или
 - ii) липсата на автоматизирани и икономически ефикасни решения, които лесно извличат текст от ръкописи или други обекти от сбирки на културно наследство и го преобразуват в съдържание, съвместимо с изискванията за достъпност;
 - ж) съдържание на мрежи за интранет и екстранет, които са уебсайтове, достъпни само за затворена група от хора, а не за обществеността като цяло, публикувани преди 23 септември 2019 г., докато такива сайтове преминават съществена преработка;
 - з) съдържание на уебсайтовете и мобилните приложения, попадащи в категорията на архивите, което означава, че в тях има само съдържание, което нито е необходимо за текущи административни процеси, нито е актуализирано или редактирано след 23 септември 2019 г.
5. Държавите членки могат да изключат от прилагането на настоящата директива уебсайтовете и мобилните приложения на училища, детски градини или ясли, с изключение на съдържанието в тях, свързано с основни онлайн административни функции.

Член 2

Минимална хармонизация

Държавите членки могат да запазват или въвеждат мерки в съответствие с правото на Съюза, които надхвърлят минималните изисквания за достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения, установени с настоящата директива. продукти и услуги, свързани с достъпността

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „организации от обществения сектор“ означава държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации, определени в член 2, параграф 1, точка 4 от Директива 2014/24/ЕС, или сдружения от един или повече такива органи или от една или повече публичноправни организации, ако тези сдружения са установени със специалната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
- 2) „мобилно приложение“ означава приложен софтуер, проектиран и разработен от организации от обществения сектор или от тяхно име с цел използване от обществеността на мобилни устройства като смартфони и планшети. То не включва софтуера, който управлява тези устройства (мобилни операционни системи), нито хардуер;
- 3) „стандарт“ означава стандарт, съгласно член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012;
- 4) „европейски стандарт“ означава европейски стандарт, съгласно член 2, точка 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1025/2012;
- 5) „хармонизиран стандарт“ означава хармонизиран стандарт, съгласно член 2, точка 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1025/2012;
- 6) „медийно съдържание с определено времетраене“ означава медийно съдържание от един от следните видове: само аудиоматериали, само видеоматериали, аудио-визуални материали, аудиоматериали и/или видеоматериали в съчетание с интерактивни елементи;

- 7) „обекти от сбирки на културно наследство“ означава предмети, които са частна или публична собственост, с историческа, художествена, археологическа, естетическа, научна или техническа стойност, и които са част от сбирки, съхранявани от културни институции като библиотеки, архиви и музеи;
- 8) „измервателни данни“ означава количествените резултати от дейността по наблюдението, извършена с цел да се провери съответствието на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор с изискванията за достъпност, посочени в член 4. Те обхващат както количествена информация за извадката от проверените уебсайтове и мобилни приложения (брой уебсайтове и приложения, евентуално брой посетители или потребители и т.н.), така и количествена информация за равнището на достъпност.

Член 4

Изисквания за достъпност на уебсайтове и мобилни приложения

Държавите членки гарантират, че организациите от общественния сектор вземат необходимите мерки техните уебсайтове и мобилни приложения да станат по-достъпни, с лесно разпознаваеми елементи, оперативни и надеждни.

Член 5

Прекомерна тежест

1. Държавите членки гарантират, че организациите от общественния сектор прилагат изискванията за достъпност, посочени в член 4, до степен, при която тези изисквания не водят до прекомерна тежест върху организациите от общественния сектор за целите на посочения член.
2. За да се оцени до каква степен спазването на изискванията за достъпност, посочени в член 4, води до прекомерна тежест, държавите членки гарантират, че съответните държавни органи вземат предвид имащите значение обстоятелства, в това число:
 - а) размера, ресурсите и естеството на съответния държавен орган; и
 - б) прогнозните разходи и ползи за съответния държавен орган спрямо прогнозните ползи за хората с увреждания, като се отчетат честотата и продължителността на използване на конкретния уебсайт или мобилно приложение.
3. Без да се засяга параграф 1 от настоящия член, съответната организация от общественния сектор извършва първоначална оценка на степента, до която спазването на изискванията за достъпност, посочени в член 4, води до прекомерна тежест.
4. Когато организация от общественния сектор се ползва от дерогацията, предвидена в параграф 1 от настоящия член, за конкретен уебсайт или мобилно приложение, след извършване на оценка, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, тя обяснява в декларацията за достъпност, посочена в член 7, елементите от изискванията за достъпност, които не са могли да бъдат спазени, както и предоставя достъпни алтернативи, когато е целесъобразно.

Член 6

Презумпция за съответствие с изискванията за достъпност

1. Приема се, че съдържанието на уебсайтове и мобилни приложения, което отговаря на хармонизирани стандарти или на части от тях, позовавания на които са публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1025/2012, отговаря на посочените в член 4 изисквания за достъпност, за които се отнасят тези стандарти или части от тях.
2. Когато няма публикувани позовавания на хармонизирани стандарти, посочени в параграф 1 от настоящия член, приема се, че съдържанието на мобилни приложения, което отговаря на техническите спецификации или части от тях, отговаря на изискванията за достъпност, посочени в член 4, обхванати от тези технически спецификации или части от тях.

Комисията приема актове за изпълнение, с които се установяват техническите спецификации, посочени в първа алинея от настоящия параграф. Тези технически спецификации отговарят на изискванията за достъпност, посочени в член 4, и гарантират равнище на достъпност, което е равностойно най-малко на равнището, гарантирано от европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Актовете за изпълнение, посочени във втора алинея от настоящия параграф, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 3. Първият такъв акт за изпълнение се приема, когато няма публикувани позовавания на хармонизираните стандарти, посочени в параграф 1 от настоящия член до 23 декември 2018 г.

3. Когато няма публикувани позовавания на хармонизираните стандарти, посочени в параграф 1 от настоящия член, се приема, че съдържанието на уебсайтове, което отговаря на съответните изисквания на европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) или части от него, отговаря на изискванията за достъпност, посочени в член 4, които са обхванати от тези имащи отношение изисквания или части от тях.

Когато няма публикувани позовавания на хармонизираните стандарти, посочени в параграф 1 от настоящия член, при липса на техническите спецификации, посочени в параграф 2 от настоящия член, се приема, че съдържанието на мобилни приложения, което отговаря на съответните изисквания на европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) или части от него, отговаря на изискванията за достъпност, посочени в член 4, които са обхванати от съответните изисквания или части от тях.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 10, с цел да измени параграф 3 от настоящия член като актуализира позоваването на европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), за да публикува позоваване на по-нова версия на този стандарт или на европейски стандарт, който го заменя, когато тази версия или стандарт отговаря на изискванията за достъпност, посочени в член 4, и гарантира равнище на достъпност, което е равностойно най-малко на равнището, гарантирано от европейски стандарт EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Член 7

Допълнителни мерки

1. Държавите членки гарантират, че организациите от обществения сектор предоставят и редовно актуализират подробна, всеобхватна и ясна декларация за достъпност за съответствието на техните уебсайтове и мобилни приложения с настоящата директива.

За уебсайтовете декларацията за достъпност се предоставя в достъпен формат, като се използва образецът на декларацията за достъпност, посочен в параграф 2, и се публикува на съответния уебсайт.

За мобилните приложения декларацията за достъпност се предоставя в достъпен формат, като се използва образецът на декларацията за достъпност, посочен в параграф 2, и се публикува на уебсайта на организацията от обществения сектор, която е разработила съответното мобилно приложение, или заедно с друга налична информация при изтеглянето на приложението.

Декларацията включва следното:

- а) обяснение относно частите на съдържанието, които не са достъпни, причините за тази недостъпност, и при целесъобразност, предвидени достъпни алтернативи;
- б) описание на механизма за предоставяне на обратна информация и връзка към него, за да може всеки да сигнализира на съответната организация от обществения сектор за случаи, когато неговият уебсайт или нейното мобилно приложение не отговарят на изискванията за достъпност, посочени в член 4, и да поиска информацията, изключена съгласно член 1, параграф 4 и член 5; и
- в) връзка към процедурата по прилагане, посочена в член 9, към която може да се прибегне в случай на неудовлетворителен отговор на нотификацията или искането.

Държавите членки гарантират, че организациите от обществения сектор дават адекватен отговор на нотификацията или искането в рамките на разумен период от време.

2. Комисията приема актове за изпълнение за създаване на образец на декларация за достъпност. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 11, параграф 2. До 23 декември 2018 г. Комисията приема първия такъв акт за изпълнение.

3. Държавите членки вземат мерки за улесняване на прилагането на изискванията за достъпност, посочени в член 4, по отношение на други видове уебсайтове или мобилни приложения, различни от посочените в член 1, параграф 2, и по-специално по отношение на уебсайтове или мобилни приложения, обхванати от съществуващо национално право в областта на достъпността.
4. Държавите членки насърчават и улесняват разработването на програми за обучение, свързани с достъпността на уебсайтове и мобилни приложения, за съответните заинтересовани страни и персонал на организации от общественния сектор, подготвен да ги обучава за създаване, управление и актуализиране на достъпното съдържание на уебсайтове и мобилни приложения.
5. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да повишат осведомеността за изискванията за достъпност, посочени в член 4, техните ползи за потребителите и собствениците на уебсайтове и мобилни приложения, както и възможността за предоставяне на обратна информация в случай на неспазване на изискванията на настоящата директива, както е посочено в настоящия член.
6. За целите на наблюдението и докладването, посочени в член 8, Комисията улеснява сътрудничеството на равнището на Съюза между държавите членки и между държавите членки и съответните заинтересовани страни с цел обмен между тях на добри практики и преглед на методиката на наблюдение, посочена в член 8, параграф 2, пазарните и технологичните достижения и напредъка по отношение на достъпността на уебсайтове и мобилни приложения.

Член 8

Наблюдение и докладване

1. Държавите членки извършват редовно наблюдение дали уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор спазват изискванията за достъпност, посочени в член 4, въз основа на методиката на наблюдение, предвидена в параграф 2 от настоящия член.
2. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на методика на наблюдение на съответствието на уебсайтове и мобилни приложения с изискванията за достъпност, посочени в член 4. Тази методика е прозрачна, преносима, съпоставима, възпроизводима и лесна за ползване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 3. До 23 декември 2018 г. Комисията приема първия такъв акт за изпълнение.
3. Посочената в параграф 2 методика за наблюдение може да отчита експертни анализи и включва:
 - а) периодичност на наблюдението, както и вземане на извадки от уебсайтове и мобилни приложения, които са обект на наблюдение;
 - б) на равнище уебсайт, вземане на извадки от интернет страници и от съдържанието на тези страници;
 - в) на равнище мобилни приложения, съдържанието, което трябва да се провери, като се взема предвид датата на първоначалното издание на приложението и на последващите функционални актуализации;
 - г) описание на това как спазването или неспазването на изискванията за достъпност, посочени в член 4, се доказва по задоволителен начин, при възможност с пряко позоваване на съответните описания в хармонизирания стандарт или при липсата на такъв стандарт, на техническите спецификации, посочени в член 6, параграф 2, или на европейския стандарт, посочен в член 6, параграф 3;
 - д) в случай на набелязани недостатъци, механизъм за предоставяне на данни и информация за спазването на изискванията за достъпност, посочени в член 4, във формат, който може да се използва от организациите от общественния сектор за коригиране на недостатъците; и
 - е) подходящи мерки, включително при необходимост примери и насоки, за автоматизирани и ръчни тестове и тестове на използваемостта, в комбинация с критериите за вземане на извадки, по съвместим начин с периодичността на наблюдението и докладването.
4. До 23 декември 2021 г. и на всеки три години след това държавите членки представят доклад на Комисията за резултатите от наблюдението, включително измервателните данни. Този доклад се изготвя съгласно условията и реда за докладване, посочени в параграф 6 от настоящия член. Докладът обхваща още и информация относно използването на процедурата по прилагане, определена в член 9.

5. По отношение на мерките, приети съгласно член 7, първият доклад обхваща също следното:
- описание на механизмите, определени от държавите членки за консултации със съответните заинтересовани страни относно достъпността на уебсайтове и мобилни приложения;
 - процедурите за оповестяване на промените в политиката за достъпността на уебсайтове и мобилни приложения;
 - опита и констатациите от прилагането на правилата относно съответствието с изискванията за достъпност, посочени в член 4;
 - информация за дейности, свързани с обучението и повишаването на информираността.

При наличието на съществени промени, направени по отношение на посочените в първа алинея елементи, държавите членки включват в последващите си доклади информацията относно тези промени.

6. Съдържанието на всички тези доклади, които не трябва да съдържат списък на разгледаните уебсайтове, мобилни приложения или организации от обществения сектор, се оповестява публично в достъпен формат. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на условията и реда за докладване от държавите членки до Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 3. До 23 декември 2018 г. Комисията приема първия такъв акт за изпълнение.

7. До 23 септември 2018 г. държавите членки информират Комисията за органът, определен да извършва функции по наблюдението и докладването.

Член 9

Процедура по прилагане

1. Държавите членки осигуряват наличието на подходяща и ефективна процедура по прилагане с цел осигуряване на съответствие с настоящата директива, във връзка с изискванията, посочени в членове 4 и 5 и член 7, параграф 1. По-конкретно държавите членки осигуряват наличието на такава процедура по прилагане, например под формата на възможност за осъществяване на контакт с омбудсмана, за гарантиране на ефективното обработване на нотификациите и исканията, получени съгласно предвиденото в член 7, параграф 1, буква б), и за преглед на оценката, посочена в член 5.

2. До 23 септември 2018 г. държавите членки информират Комисията за органа, отговарящ за прилагането на настоящата директива.

Член 10

Упражняване на делегирането

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, параграф 4, за неопределен срок, считано от 23 юни 2017 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията извършва консултации с експерти, определени от всяка държава членка, в съответствие с принципите, посочени в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 6, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на Европейския парламент и на Съвета относно акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 11

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 12

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 23 септември 2018 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.
3. Държавите членки прилагат тези мерки, както следва:
 - а) за уебсайтове на организации от общественния сектор, които не са публикувани преди 23 септември 2018 г.: от 23 септември 2019 г.;
 - б) за всички уебсайтове на организации от общественния сектор, които не са обхванати от буква а): от 23 септември 2020 г.;
 - в) за мобилни приложения на организации от общественния сектор: от 23 юни 2021 г.

Член 13

Преглед

Комисията извършва преглед на прилагането на настоящата директива до 23 юни 2022 г. В този преглед се вземат предвид докладите на държавите членки за резултатите от наблюдението, предвидено в член 8, и използването на процедурата за прилагане, предвидена в член 9. В него се включва и преглед на технологичния напредък, който би могъл да улесни достъпността за някои видове съдържание, изключено от обхвата на настоящата директива. Констатациите на този преглед се оповестяват публично в достъпен формат.

Член 14

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 15

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 26 октомври 2016 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
I. LESAY
